

Bruxelles, 27 februarie 2026
(OR. en)

6171/26

SOC 66
EMPL 25
ECOFIN 172
EDUC 39
COMPET 255
DATAPROTECT 65
DIGIT 54

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Semestrul european 2026 De la inovare la locuri de muncă de calitate: utilizarea IA pentru a consolida locurile de muncă de calitate și drepturile lucrătorilor – <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea schimbului de opinii din cadrul Consiliului (EPSCO) din 9 martie 2026.

Notă de orientare pentru schimbul de opinii privind**semestrul european 2026: De la inovare la locuri de muncă de calitate: utilizarea IA pentru a consolida locurile de muncă de calitate și drepturile lucrătorilor*****Contextul: Viitoarea piață a muncii și semestrul european***

După cum s-a demonstrat în rapoartele recente, timp de mai mulți ani, creșterea productivității la nivelul Europei a rămas în urmă în comparație cu alte regiuni. Deși factorii structurali și istorici au jucat un anumit rol, un motiv important pentru adâncirea decalajului în ultimii ani este faptul că Europa nu a valorificat explozia transformării digitale. Mai mult, dacă nu vor avea loc reforme importante care să permită unui număr mai mare de întreprinderi tinere să se extindă și unui număr mai mare de talente tinere să rămână în Europa, aceasta va rămâne și mai mult în urmă.

Pentru a permite realizarea acestor reforme importante, este nevoie de o piață a muncii mai rezilientă și de un mediu de investiții mai dinamic. Cercetarea economică, inclusiv lucrările lui Sir Christopher Pissarides privind corelarea cererii cu oferta de muncă și schimbările structurale, subliniază că rezultatele în materie de ocupare a forței de muncă nu sunt determinate doar de tehnologie, ci depind și de factori precum structura instituțională a economiei, capitalul său uman și capacitățile pe care aceasta le oferă în vederea unei colaborări constructive între sectorul public și cel privat. Atunci când unul dintre acești factori nu este prezent, se creează bariere în calea legăturii dintre tehnologie și productivitate – bariere cunoscute în sub denumirea colectivă de fricțiuni în funcționarea piețelor muncii. Europa trebuie să acționeze rapid pentru a reduce aceste fricțiuni. Inteligența artificială, cu capacitățile sale în extindere, oferă noi oportunități pentru investiții productive și o mai bună utilizare a capitalului uman. Dacă acest proces conduce la crearea dinamică de locuri de muncă cu o productivitate sporită sau la pierderea de locuri de muncă și la accentuarea stagnării în raport cu concurenții noștri depinde de cât de bine gestionăm ecosistemul nostru digital, reformele instituționale necesare, modernizarea sistemelor noastre de competențe și de viteza cu care lucrătorii pot trece la noi roluri.

Eficacitatea investițiilor în IA depinde de dezvoltarea de noi competențe și capacități care să le permită oamenilor să lucreze în mod productiv cu sistemele de IA. După cum s-a subliniat în Recomandarea referitoare la capitalul uman¹, cultivarea acestei combinații de competențe necesită investiții coordonate în formarea profesională, în învățământul terțiar și în învățarea pe tot parcursul vieții. În același timp, pe măsură ce sistemele de IA devin mai capabile, iar întreprinderile dobândesc experiență în integrarea acestora în operațiunile lor, pot apărea efecte de disponibilizare a forței de muncă, iar câștigurile în materie de productivitate ar putea reveni în mod disproporționat lucrătorilor cu înaltă calificare, ceea ce ar putea adânci inegalitatea veniturilor. Abordarea acestor dinamici necesită răspunsuri instituționale clare și coordonate.

În acest context, semestrul oferă un cadru pentru coordonarea reformelor structurale care reduc fricțiunile de pe piața muncii, îmbunătățesc eficiența corelării și sprijină mobilitatea, recalificarea și crearea de locuri de muncă. Prin alinierea planurilor bugetar-structurale la prioritățile sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, semestrul poate contribui la garantarea faptului că inovarea se traduce într-o creștere durabilă și incluzivă.

IA, organizarea muncii și locurile de muncă de calitate

Implementarea IA și a altor tehnologii digitale avansate la locul de muncă nu poate fi evaluată exclusiv din perspectiva productivității. Sistemele tehnologice sunt integrate în opțiunile organizaționale, în modelele de gestionare a resurselor umane și în strategiile de afaceri mai ample. Teoria economică sugerează că inovarea care sporește productivitatea generează câștiguri durabile în materie de ocupare a forței de muncă atunci când este însoțită de investiții complementare în competențe și susținută de instituții eficiente ale pieței muncii.

---

¹ Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană (ST 15278/25).

Cadrul juridic al UE oferă garanții importante. Regulamentul privind inteligența artificială² stabilește obligații pentru sistemele de IA cu grad ridicat de risc, inclusiv pentru cele utilizate în recrutare, gestionarea lucrătorilor și evaluarea performanței. Regulamentul general privind protecția datelor³ și acquis-ul existent în domeniul dreptului muncii, inclusiv legislația privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă, securitatea și sănătatea în muncă și echilibrul dintre viața profesională și cea privată – întăresc și mai mult cadrul de reglementare al UE în acest domeniu. Pot fi necesare în continuare măsuri legislative specifice pentru a garanta că lucrătorii sunt protejați în mod eficace și că toată lumea, inclusiv întreprinderile, poate beneficia de adoptarea IA și a altor tehnologii digitale avansate. Asigurarea eficace a respectării normelor rămâne esențială pentru respectarea principiului controlului uman, pentru prevenirea discriminării algoritmice și pentru menținerea încrederii.

Crearea de locuri de muncă de calitate este o prioritate importantă evidențiată în Foaia de parcurs privind locurile de muncă de calitate⁴ prezentată de Comisia Europeană în decembrie 2025. Atunci când cadrele instituționale permit o repartizare echitabilă a câștigurilor, creșterea productivității se poate traduce în salarii mai bune și condiții de muncă îmbunătățite. În absența unor astfel de cadre, există riscul ca schimbările tehnologice să adâncească inegalitățile și să accentueze segmentarea pieței muncii. Prin urmare, provocarea nu este dacă să adoptăm inovații tehnologice, inclusiv IA, ci cum să modelăm dezvoltarea și utilizarea acestora, astfel încât ele să consolideze calitatea locurilor de muncă, coeziunea socială și competitivitatea europeană.

---

² Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială).

³ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, COM (2025) 944 final, 4 decembrie 2025, Foaie de parcurs privind locurile de muncă de calitate.

Competențe adaptate exigențelor viitorului, culegerea de informații de pe piața muncii și tranziții

În cadrul reuniunii informale a miniștrilor ocupării forței de muncă și afacerilor sociale din 13 februarie din timpul președinției cipriote, miniștrii au subliniat că tranziția verde și cea digitală remodelează în mod fundamental structurile ocupaționale și cerințele în materie de competențe. Perfecționarea și recalificarea continuă trebuie să devină o caracteristică permanentă a piețelor europene ale muncii, mai degrabă decât un răspuns excepțional la situații de criză.

IA în sine poate îmbunătăți funcționarea pieței muncii. Instrumentele avansate de informații pentru culegerea de informații de pe piața muncii îmbunătățesc previzionarea nevoilor în materie de competențe, identifică blocajele și sprijină politicile de formare specifice. Prin îmbunătățirea calității și a promptitudinii informațiilor, astfel de instrumente reduc fricțiunile în materie de căutare și accelerează tranzițiile de la sectoarele aflate în declin la cele aflate în expansiune.

Cu toate acestea, tranzițiile au loc rareori în mod automat. Dovezile arată că lucrătorii disponibilizați din cauza schimbărilor tehnologice pot fi expuși șomajului prelungit sau pierderilor salariale de durată în lipsa unui sprijin adecvat. Prin urmare, politicile active în domeniul pieței muncii, serviciile publice eficiente de ocupare a forței de muncă și măsurile specifice de protecție socială sunt componente indispensabile ale strategiilor de inovare.

Dialogul social și negocierea colectivă joacă, de asemenea, un rol esențial în gestionarea transformării tehnologice. Acestea permit soluții negociate la nivel sectorial și la nivel de întreprindere, sprijină utilizările responsabile ale gestionării algoritmice și contribuie la o distribuție echitabilă a câștigurilor în materie de productivitate. Instituțiile puternice reduc incertitudinea și sporesc gradul de acceptare a schimbării. Acest lucru este subliniat și în avizul pe care președinția cipriotă a invitat Comitetul Economic și Social European să îl elaboreze cu privire la „Îmbunătățirea calității ocupării forței de muncă și a condițiilor de muncă prin introducerea și promovarea instrumentelor conexe (inclusiv IA) și consolidarea dialogului social și a negocierilor colective”.ⁱ

Inițiative viitoare și coerența politicilor

Viitorul act legislativ privind locurile de muncă de calitate și viitorul pachet privind mobilitatea echitabilă a forței de muncă pot contribui la reducerea segmentării pieței muncii, la consolidarea aplicării legii și la sprijinirea convergenței ascendente între statele membre.

Coerența politicilor va fi decisivă. Strategiile industriale și de inovare trebuie să fie alinate la reformele în domeniul ocupării forței de muncă și la politicile în materie de competențe. Măsurile care stimulează investițiile în IA ar trebui să fie însoțite de inițiative care să faciliteze mobilitatea lucrătorilor, să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții și să protejeze drepturile fundamentale. Această abordare integrată reflectă atât dovezile economice, cât și principiile de bază ale modelului social european.

Rolul formațiunii EPSCO în cadrul semestrului european

Miniștrii EPSCO au un rol central în asigurarea faptului că aspectele sociale și cele legate de ocuparea forței de muncă sunt pe deplin integrate în semestru. Prin orientări de politică, evaluări *inter pares* și recomandări specifice fiecărei țări, EPSCO poate modela reforme care să sporească dinamismul pieței muncii, menținând în același timp echitatea și coeziunea.

În cadrul ciclului semestrului 2026, EPSCO are ocazia de a contribui și de a orienta dezbaterile către o abordare echilibrată, în cuprinsul căreia inovarea, implementarea IA și competitivitatea sunt alinate la locuri de muncă de calitate, la un dialog social solid și la instituții puternice. Procedând astfel, transformarea tehnologică a Europei poate consolida nu numai performanța economică, ci și coeziunea socială și încrederea.

Întrebări pentru dezbateri

1. Cum poate semestrul să sprijine mai bine reformele care reduc fricțiunile de pe piața muncii și îmbunătățesc eficiența corelării în contextul transformărilor bazate pe IA?
  2. Ce măsuri suplimentare sunt necesare la nivel național și la nivelul UE pentru a garanta că adoptarea IA la locul de muncă consolidează drepturile lucrătorilor și promovează convergența socială ascendentă?
-

ⁱ Avizul exploratoriu, care urmează să fie adoptat în sesiunea plenară a CESE din 18-19 martie 2026, „subliniază rolul central pe care îl au dialogul social și negocierile colective la toate nivelurile, precum și cooperarea structurată dintre Oficiul european pentru IA, Comisia Europeană și partenerii sociali în asigurarea faptului că utilizarea IA contribuie la o tranziție digitală echitabilă, incluzivă și competitivă, prin luarea sistematică în considerare a unor dimensiuni precum genul, generațiile și vulnerabilitatea, precum și a nevoilor IMM-urilor”.